

با اجسام سرخ خون دو نفر انسان اگر فرضاً آنها را مانند مصالح بتائی استعمال می توانستیم بکنیم، ممکن می شد که یک پیل از زمین تا کره ماه تهیه نمود، همچنین وقتی که این اجسام ردیف یکدیگر چیده شود یک قطار سریع السیر که در هر ساعتی ۷۰ کیلومتر مسافت راه طی می نماید، ۱۱۰ روز مدت لازم داشت که از یکسر تا دیگر سر آن طی بتواند کند.

هرگاه این اجسام سرخ را بروی یکدیگر گذارده و شکل یک ستونی بدان بدهیم، طول آن ستون ۶۲۰۰۰ کیلومتر خواهد بود و بحساب دیگر یکدفعه و نیم بدور خط استواء خواهد پیچید.

و اگر در سطح روی زمین آنها را نزد یکدیگر پهن کنیم ۱۴۰۰ متر مربع مسافت زمین لازم است که گنجایش آنها را بکند. و هر گاه بطور استوانه بچینیم ۳۶۸۰ متر مربع زمین را می پوشاند. و اگر ۳۵ میلیارد اجسام سفید متحرک خون پهلوئی یکدیگر گذاشته شود، سطحی تشکیل میدهد که ۱۰ متر مربع پهنای آن و ۳۵۰ کیلومتر طول آن خواهد بود!

بهترین تألیفات فرنگیها^(۱)

در باره ایران

سلطنت ساسانیان : ملت، مملکت و دربار (۲)

تألیف آرتور کریستنسن دانمارکی

این کتاب از دو جهت دارای فواید بسیار است یکی اینکه تازه ترین یعنی اخیرترین کتابی است که نوشته شده و از تألیفات سابق

شرقشناسان فرنگ و از تحقیقات و معلومات متراکمه سالهای اخیر بهره کافی دارد و دیگر اینکه درین موضوع تاکنون کمتر چیزی نوشته شده است چنانکه خود مؤلف در مقدمه میگوید که هرچند در کتابهای مختلف راجع بوقایع زمان سلطنت ساسانیان تفصیلات زیاد نگاشته شده اما درین رشته از تاریخ اجتماعی ایران چیز وافی بقلم نیامده است. و در حقیقت این کتاب قسمت مهمی از تاریخ تمدن دوره ساسانی را روشن میسازد و زمینه خوبی برای تتبع و تدقیق آن بدست میدهد.

این کتاب دارای یکصد و بیست صفحه است و مشتمل برشش فصل و مؤلف هر یک از اطلاعات و عقاید خود را بذکر شواهد زیاد و نشان دادن مأخذهای بسیار تأیید مینماید و درین ضمن بسیاری از مسائل تاریک تاریخی روشن و معانی بعضی از لغات و اسامی قدیم ایرانی ظاهر و واضح میگردد. مندرجات کتاب از این قرار است.

مقدمه : دوره اشکانیان و مذهب زردشت پیش از سلطنت ساسانیان. فصل ۱ - ملت و جمعیت ایران - ۲ - خانواده و هیئت جامعه ایران - ۳ - تشکیلات اداری - ۴ - خلاصه تکامل سیاسی ایران در عهد ساسانیان - ۵ - پادشاه و دربار - ۶ - خصایص فکری و اخلاقی ایرانیان قدیم.

اینک ذیلاً یکفصل از مطالب همین کتابرا ترجمه میکنیم.

(۱) بقیه سلسله مقالاتی است که در شماره‌های ۲۵ تا ۳۳ سال دوم جریده کاوه درج شده و بعد بملاحظات متروک ماند.

(۲) A. Christens, L'empir des Sassanides, Kopenhagen 1907